

XVI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 1Mo4, 2-15)

(NB! lugemine minu enda valitud, tegelikult peaks olema 1Mo 18, 1-10a)

Ja Aadam sai ühte oma naise Eevaga, kes jäi lapseootele ja tõi Kaini ilmale ning ütles: "Ma olen Issanda abiga mehe ilmale toonud." Ja tema sünnitas taas: ta venna Aabeli. Ja Aabel oli lambakarjane, Kain aga oli põllumees.

Ja mõne aja pärast juhtus, et Kain tõi Issandale roaohvri maaviljast, ja ka Aabel tõi oma lammaste esimesest soost ning nende rasvast, ja Issand vaatas Aabeli ja tema roaohvri peale, aga Kaini ja tema roaohvri peale ta ei vaadanud. Siis Kain vihastus väga ja lõi pilgu maha.

Ja Issand küsis Kainilt: "Mispärast sa vihastud? Ja mispärast sa pilgu maha lööd? Eks ole: kui sa head teed, siis on su pilk tõstetud üles? Aga kui sa head ei tee, siis luurab patt ukse ees ja himustab sind. Kuid sina pead tema üle valitsema!"

Ja Kain ütles oma vennale Aabelile: "Lähme väljale!" Ja kui nad väljal olid, tungis Kain oma venna Aabeli kallale ja tappis tema. Aga Issand küsis Kainilt: "Kus on su vend Aabel?" Ja tema vastas: "Ei mina tea. Kas ma olen oma venna hoidja?"

Ja tema ütles: "Mis sa oled teinud? Sinu venna vere hääl kisendab maa pealt minu poole! Aga nüüd ole sa neetud siit maa pealt, mis oma suu on avanud, su venna verd sinu käest vastu võttes! Kui sa harid maad, siis see ei anna sulle enam oma rammu. Sa pead maa peal olema hulkur ja põgenik!"

Ja Kain ütles Issandale: "Mu karistus on suurem, kui ma suudan kanda! Vaata, sa oled mind täna ära ajanud siit maalt ja ma pean varjule minema su palge eest ning maa peal olema hulkur ja põgenik. Ja igauks, kes mind leiab, tapab mu." Ja Issand ütles temale: "Ei, sugugi mitte, vaid igauhele, kes Kaini tapab, peab seitsmekordselt kätte makstama!" Ja Issand pani Kainile märgi, et leidja teda maha ei lööks.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps15 ,2-3 4.5. R:15)

R: Issand, kes tohib olla külaline su telgis.

See, kes elab laitmatult ja on õiglane,
räägib tõtt oma südamest;
kes ei peksa keelt ega tee teisele kurja
ega laima oma ligimest.

R:

Kelle silmis on nurjatud põlgust väärt
kuid au sees need, kes kardavad Issandat;
kes annab vande enda kahjuks,
aga oma vannet ei murra.

R:

Kes ei anna oma raha laenuks
selleks, et kasu saada,
ega võta süütu vastu altkäemaksu.
Kes nii teeb, ei kõigu iialgi!

R:

(Teine lugemine Kl1 ,24-28)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, ma olen rõõmus oma kannatuste üle, mida ma teie hüvanguks olen talunud. Kristuse ihu - see on kiriku - pärast täidan ma oma maises elus tema kannatuste mõõdu, sest ma teenin kirikut selle ameti kaudu, mille Jumal on minu kätte usaldanud. Selles ametis viin ma Jumala Sõna teie juures täide, kui ma kuulutan teile sellest saladusest, mis oli varjul muistsete aegade põlvkondade eest, nüüd on aga pühadele ilmutatud. Sest Jumal tahtis neile näidata, kui rikkalikuks ja ülevaks on see saladus rahvaste seas saanud - Kristus on teie seas, Temas on lootus ja kirkus ning Teda me kuulutamegi, et manitseda iga inimest ja õpetada talle kõike tarkust, et kõiki koos Kristusega täiuslikkusele juhtida.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 1,[14.12](#))

Halleluuja. Sõna on lihaks saanud ja elanud meie keskel.

Kõigile, kes teda vastu võtsid, andis ta väe saada Jumala lasteks. Halleluuja.

(Evangeelium Lk10 ,38-42)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tuli Jeesus ühte külasse. Ja üks naine, nimega Marta, võttis ta oma majas vastu. Martal oli õde, nimega Maarja, ja temagi istus Issanda jalgade ees ning kuulas tema kõnet. Aga Martal oli tegemist mitmesuguste talitamistega. Siis tuli ta Jeesuse juurde ja ütles: "Kas sa ei hooli sellest, et minu õde laseb mul üksinda tööd teha, ütle talle ometi, et ta mind aitaks". Issand vastas talle: "Marta, Marta, sa muretsed ja teed endale tüli paljude asjadega, kuid vaja on vähe, õieti vaid üht. Ja Maarja on parema osa valinud, ning seda ei võeta temalt ära."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

"Dear Mr. President, Come take a walk with me..." - "Armas härra president, tule tee minuga üks jalutuskäik. Mida sa tunned, kui sa näed kodutuid tänaval; kelle poole sa palvetad, enne kui uinud; mida sa näed, kui vaatad peeglis..." Nii laulis poplaulja Pink 2006. aastal president George W. Bushi poliitikat kritiseerides.

Mida suudab aga üks president? Mida suudab muuta üks inimene, kui jutt on nähtustest, mis on alati olnud ja mida ükski inimene ei suuda olematuks muuta?

Laul väljendab igatsust, kunstimeelt ja fantaasiat, kuid sel võib olla üpris negatiivne kasvatuslik mõju. Nii emotsionaalne kunst lihtsustab maailma, justnagu oleks süüdlane kohe leitud ja patuoinas valmis, et karistust vastu võtta. Pigem on ju vastupidi: inimene, keda sageli ebakonstruktiivselt

kritiseeritakse, muutub lõpuks igasuguse kriitika vastu immuunseks. Sellepärast, kui meile tundub, et poliitikud ja selle maailma vägevad on küünilised, siis tuleks järele mõelda, kui palju on ka meil endal selles osa, et nad meiega enam ei arvesta. Me loeme patutunnistuse..

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kujutagem ette, et me istume rahulikult oma kodus ja loeme raamatut, kui äkki koputatakse uksele, ning kui me selle avame, seisab meie lävel Ameerika president, Rooma paavst, dalai laama, või mõni maailmakuulus artist. Seda ei saa vist küll vältida, et niisugusel hetkel jääksime üsna tardunult seisma ega teaks kohe, mida peaks nüüd ütleva või tegema.

Kusagil alateadvuses mõistame ju, et teine on samasugune inimene nagu meie, vaatamata sellele, missugune on tema positsioon ühiskonnas või millist institutsiooni ta kehastab. Kuid hetkedel, kui kohtume maailmakuulsustega, saame meiegi justkui osaks ajaloost. Kohtumistest tähtsate inimestega räägitakse pärast uhkelt oma järeltulijaile, sellest jäävad tihti järele fotod või ajaleheartiklid, mille kaudu teenib ka tavaline inimene vahel oma viis minutit kuulsust.

Kuulsused ise on enamasti ootamatute kohtumistega harjunud ja neil pole raske leida õigeid sõnu. Läbilõikeinimene aga ei pea sageli pingele vastu ja satub paanikasse. Stressile reageerib iga inimene omamoodi, nagu see on näha ka tänasest evangeeliumist.

Tegelikult käituvad mõlemad, nii Marta kui Maarja, täpselt nii, nagu inimesed kuulsustega kokku puutudes on alati käitunud, ainult et kumbki erinevas äärmuses. Marta viskub paaniliselt, nagu oleks tema elu ohus, külaliste eest hoolitsema - õde Maarja jääb aga istuma nagu kivikuju ja õndsanaeratusena kuulsale külalisele suhu vahtima.

Ma usun, et kui Marta oleks ise Maarja juurde läinud ja teda appi palunud, ei oleks meil täna sellest kohtumisest midagi rääkida, sest Jeesusel poleks olnud mingit põhjust õdede osas seisukohta võtta. Kui aga Marta oma õe vastu näidisprotsessi oli alustanud, siis oli ka Jeesus sunnitud midagi ütleva. "Issand, kas sina ei hooli sellest, et minu õde laseb mul üksinda tööd teha - ütle talle ometi, et ta mind aitaks!" Marta etteheide ei olegi tegelikult Maarjale sihitud, vaid ta vaidlustab Jeesuse, oma aukülalise, käitumise. On imestusväärne, kui delikaatselt ja diplomaatiliselt Jeesus end selles olukorras väljendab.

Igaüks, kes on oma kodus külalisi vastu võtnud, teab, et külaliste puhul ei toimu kõik üksnes "kas/või" ümber, vaid pigem on tegu olukorraga "nii see kui ka teine". Oleks ebaviisakas, kui perenaine vaid köögi ja elutoa vahet tormab ja tülitab külalist tüdimuseni küsimustega kuidas seened maitsevad, kas liha oli piisavalt küps ja et millest kõigest küll peaks külaline veel tingimata tükikese proovima. Niisamuti oleks aga sobimatu, kui külalisele ei pakuta midagi, kui ta pannakse istuma ning kõik istuvad ja kuulavad, kuni kõneleja hääl on nii kähe, et ta peab ise endale köögist klaasi vett tooma.

Õed Marta ja Maarja esindavad justnimelt neid kahte äärmuslikku võõrustamise viisi. Kuid omal kombel on ka Jeesus nende kajas justkui kahe tule vahel, nii nagu tark kuningas Saalomon, kes pidi kohut mõistma kahe naise vahel: kummale kuulub elus laps ja kummale surnud. Saalomon on sunnitud julmal kombel mängima tõelise ema tunnete, et naiste reaktsioonist välja lugeda, kes on elusa lapse ema - kuid ka Saalomonile ei tule pähe teist, oma lapse kaotusest meeleheitesse viidud naist tema ahastusvale eest karistada. Ometi jääb nii Jeesuse kui Saalomoni käitumist vaadeldes

mulje, et väga hästi nad end seejuures ei tundnud.

Armsad õed ja vennad, kindlasti on Marta ja Maarja lool ka igapäevaselt midagi öelda: et külalistega ei sobi uhkustada, või siis kedagi endale ainult selleks külla kutsuda, et oma võõrustamiskunstiga muljet avaldada. Kuid pühakirjast loetud lool on hoopis teine mõte. Nimelt see, et materiaalne maailm koos oma askeldustega on kaduv, Jumala poole pööratud inimhing on igavene ja peab oskama oma mõtted suunata kõrgemale kui maised eesmärgid.

Juhtub ka meil, et mõtted lähevad jumalateenistuse ajalgi uitama, näiteks tuleb meelde, et värav vajab õlitamist ja kodust on õli selleks otsa saanud, et auto tuleb viia ülevaatusele jms. Vahest tulevad nagu kiuste just missa ajal kõige paremad ideed, kuidas muruniiduk ära parandada ja suitsu sisse ajav kamin jälle tõmbama panna - või päris ehtsalt Marta kombel, mida õhtuks külalistele lauale panna. Kui me ennast niisugustelt mõtetelt tabame, siis tuleb endale ise meenutada Jeesuse sõnu "Marta, Marta, sa muretsed ja teed endale tüli paljude asjadega, kuid vaja on vähe, õieti vaid üht..."